

Vijesti

REDOVITI STRUČNI SASTANAK SEKCIJA U ZAGREBU

Sekcija za proizvodnju i otkup mlijeka i Tehnološka sekcija Udruženja mljekarskih radnika SR Hrvatske održale su svoj zajednički redoviti stručni sastanak 17. rujna 1980. godine u prostorijama Veterinarskog instituta u Zagrebu.

Sastanku su prisustvovali predstavnici iz gotovo svih mljekara Hrvatske, Zavoda za kontrolu mjera i dragocjenih metala SR Hrvatske, Tvornice laboratorijske opreme »TLOS«, Zagreb, Poljoprivrednog i Veterinarskog fakulteta iz Zagreba, KIT »Ljubljanske mlekarne«, Ljubljana, Veterinarske stanice Rijeka, Veterinarskih zavoda SR Hrvatske i dr. Za tako dobar odaziv treba poglavito zahvaliti privlačnim točkama dnevnog reda.

- 1) Zlatko Mašek dipl. vet.: »Nevolje kod određivanja specifične težine mlijeka laktodenzimetrima domaće proizvodnje i prijedlog za njihovu standardizaciju.
- 2) Dr. Berislav Majić: »Veterinarsko-sanitarni nadzor somatskih stanica u mlijeku s prikazom rada aparata Fossomatic.

U dokumentiranom predavanju Zlatko Mašek iz Mljekare »Dukat« iz Zagreba upozorio je na značenje točnih laboratorijskih analiza specifične težine mlijeka u našem i svjetskom mljekarstvu, kao i na nevolje koje nastaju upotrebom netočnih laktodenzimetara. Netočnost naših laktodenzimetara traje već nekoliko desetaka godina, a uvjetovana je brojnim slabostima u tvorničkoj proizvodnji ili pogrešno odabranom mjernom jedinicom pri baždarenju.

Umjesto da naši proizvođači laktodenzimetara upotrebe mjernu jedinicu za specifičnu težinu $15/15^{\circ}\text{C}$, oni uzimaju onu od $15/4^{\circ}\text{C}$ i zbog toga takvi laktodenzimetri pokazuju niže vrijednosti specifične težine za 1 laktodenzimetarski stupanj!

To onemogućuje dobivanje točnih rezultata za suhu tvar mlijeka ili bezmasnu suhu tvar koja je propisana našim »Pravilnikom o kvaliteti mlijeka i proizvoda od mlijeka...« a određuje se prema Fleischmann-ovoj formuli.

U drugom je predavanju dr. Berislav Majić iz Veterinarskog instituta u Zagrebu izvjestio o programu veterinarsko-sanitarnih mjera za zdravstvenu zaštitu vimena krava, rezultatima laboratorijskih analiza mlijeka s posebnim osvrtom na broj somatskih stanica u mlijeku seoskih sabirališta i proizvođača, i o

broju bolesnih muzara. Znatno broj bolesti vimena krava zapažen je u gospodarstvima s većim brojem muzara koje se muzu strojem.

Nakon zanimljive rasprave doneseni su ovi zaključci:

1. U skladu s propisima Zakona o mjernim jedinicama i mjerilima (Službeni list SFRJ 13/1976.) koji se počinje provoditi od 1. siječnja 1981. godine, nužne su promjene »Pravilnika o kvaliteti mlijeka i proizvoda od mlijeka . . .« u tom smislu, da se umjesto specifične težine određuje gustoća mlijeka. Izvedba mjernog instrumenta — laktodenzimetra treba biti novim »Pravilnikom o kvaliteti mlijeka i proizvoda od mlijeka . . .« propisana, budući da se i laktodenzimetri za gustoću mogu na dva različita načina baždariti i to na 20/4° C ili 15/4° C, a njihova međusobna razlika je 1 laktodenzimetarski stupanj.

2. Izvedba mjernih instrumenata kod domaćih proizvođača treba biti ujednačena i nadasve točna, te kontrolirana od Zavoda za kontrolu mjera i dragocjenih metala, kako se ne bi ponovile dosadašnje poteškoće uočene kod raznih izvedbi laktodenzimetara za specifičnu težinu mlijeka.

3. Pravilnik o obavljanju superanaliza mlijeka kojeg je izdao Savezni komitet za zdravstvo i socijalnu zaštitu ima niz stručnih nedostataka koje treba što brže izmijeniti. Određivanje specifične težine piknometrom koji je propisan također tim pravilnikom ima samo povijesnu vrijednost.

4. Prihvaća se prijedlog prof. dr. D. Sabadoša da Zlatko Mašek, dipl. veterinar iz Mljekare »Dukat« iz Zagreba, nastavi svoju aktivnost za poboljšanje točnosti naših laktodenzimetara i u ime sekcija Udruženja mljekarskih radnika SRH Hrvatske.

5. Zaslužuju priznanje organizatori ovog radnog dogovora, uz preporuku da takovih sekcijskih sastanaka bude više nego do sada i da se na njima što češće izmjenjuju saznanja iz znanosti i prakse zbog daljnjeg i bržeg unapređenja proizvodnje i prerade mlijeka, te bolje organizacije i ekonomike poslovanja.

Zlatko Mašek, dipl. vet.

Poziv na suradnju

MLJEKARSKI RADNICI MLJEKARE

Saljite nam članke i vijesti iz vaših radnih organizacija, o radnim uspjesima vaših kolektiva, problemima, planovima, novim proizvodima.

Saljite nam fotografije iz vaših pogona. Tako će se preko »Mljekarstvo« čitaoci iz cijele zemlje upoznati s vašim radom.

U »Mljekarstvu« želimo registrirati, za danas i za sutra, sve što se radi, stvara i događa u našim mljekarama.

SAVJETOVANJE O TOLERANCIJI ANALITIČKIH REZULTATA U PROIZVODNJI HRANE

U Opatiji je 26. i 27. ožujka 1981. održano savjetovanje o toleranciji analitičkih rezultata u proizvodnji hrane, koje je organizirao Prehrambeno tehnološki institut iz Zagreba.

Znatan broj referata odnosio se na pitanja krmiva, međutim dio referata brađivao je ljudsku hranu.

Uvodni referat »Tolerancija u proizvodnji hrane«, održao je dr. I. Balcer, iz kojeg donosimo kraći prikaz.

Pravu vrijednost neke mjerne veličine vjerojatno nećemo nikada saznati, ali se pod pretpostavkom egzaktnog i metodološki ispravnog mjerenja traženoj »pravoj« vrijednosti možemo više ili manje približiti. Zato egzaktna informacija o nekoj mjernoj veličini, rezultatu, mora osim srednje vrijednostiadržavati i granične veličine unutar kojih se ta vrijednost nalazi (tolerancije). Veličina tolerancija rezultira iz:

1. Pogrešaka u uzimanju i pripremi uzoraka za analitičko određivanje
2. Pogrešaka uzrokovanih nepouzdanošću rada postrojenja (proizvodnja i transport)
3. Pogrešaka nastalih promjenama, nekonstantnošću fizikalno-kemijskih svojstava sirovina, mikro i makro-komponentata
4. Pogrešaka nastalih u analitičkom mjerenju u laboratoriju.

Tolerancije su zavisne o nizu faktora, a obavezne su za mnoge proizvode za ih treba primijeniti i u proizvodnji i prometu hrane.

Ostale referate, zanimljive za naše čitaoce, donijet ćemo u jednom od bližedećih brojeva našeg lista.

A. P.

INTERNACIONALNA IZLOŽBA OPREME ZA MLJEKARSKU INDUSTRIJU

U Parmi se od 6. do 10. svibnja održava po šesti put ova izložba na kojoj će biti prikazana savremena mljekarska oprema.

U izvještaju o izložbi posebno se ističe izlaganje uređaja za proizvodnju trajnog mlijeka, i za proizvodnju sira. Izložba je zanimljiva za posjetioce zemalja koje imaju slične probleme u mljekarstvu, kao Italija, a to su zemlje Mediterana, Južne Amerike i Bliskog Istoka.

A. P.